

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

NR NK-I.4131.49.2019.TDOM

z dnia 12 marca 2019 r.

Rada Miejska w Torzymiu

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2018, poz. 994 j.t. z późn. zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr IV/28/19 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie zmiany Statutu Gminy Torzym, w części dotyczącej: §1 pkt 12; §1 pkt 14 w zakresie: *"3. Oczywiste omyłki w uchwalonych przez Radcę i jeszcze nie ogłoszonych dokumentach prostuje Przewodniczący obrad; nie mają do nich zastosowania postanowieniach ust. 2. 4. Za oczywistą omyłkę uważa się drobne błędy w tekście uchwały, zwłaszcza takie jak: błędy w pisowni, przestawienie liter w wyrazie, czy też błędy w obliczeniach matematycznych. 5. Sprostowanie oczywistej omyłki nie może zmieniać treści uchwały. 6. O sprostowaniu oczywistej omyłki Przewodniczący obrad zawiadamia Radę na najbliższej sesji"; §1 pkt 32 w zakresie: "§ 106b 1. Członkowie Komisji podlegają wyłączeniu od udziału w jej działaniach w sprawach, w których może powstać podejrzenie o ich stronnictwo lub interesowność. 2. W sprawie wyłączenia członka Komisji lub wiceprzewodniczącego Komisji decyduje jej przewodniczący. 3. O wyłączeniu przewodniczącego Komisji decyduje Przewodniczący Rady. 4. Wyłączony członek Komisji może odwołać się na piśmie od decyzji o wyłączeniu go do Rady Miejskiej w terminie 14 dni od daty powzięcia wiadomości o treści decyzji."*

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 31 stycznia 2019 r. Rada Miejska w Torzymiu podjęła uchwałę w sprawie zmiany Statutu Gminy Torzym.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru 12 lutego 2019 r.

Po dokonaniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie naruszyła prawo, tj. art. 19 ust. 2, art. 25 ust. 4, art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2018, poz. 994 j.t. ze zm.) dalej u.s.g.

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Miejska uchwaliła zmiany statutu Gminy Torzym. W ocenie organu nadzoru istotnie narusza prawo §1 pkt 12 uchwały na mocy którego Przewodniczący Rady upoważniony został do obniżania radnemu diety jeżeli ten, mimo odebrania mu głosu, nadal zakłóca porządek obrad bądź uchybia powadze sesji. Zgodnie z art. 25 ust. 4 u.s.g. na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży. Co do zasady dieta stanowi ekwiwalent utraconych korzyści, jakich radny nie uzyskuje w związku z wykonywaniem mandatu przedstawicielskiego (np. z tytułu przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, utraty wynagrodzenia za pracę). Skoro dieta sprostada się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji radnego, to mechanizm ustalania jej wysokości, w tym jej pomniejszania, nie może służyć innym celom w tym dyscyplinującym radnego do należytego zachowania się na sesji. Radny który zakłóca porządek obrad bądź uchybia powadze sesji, nadal jest uprawniony do diety przewidzianej w związku z jego udziałem w pracach rady gminy. Pomniejszanie wysokości diety tylko w celach dyscyplinujących radnego stanowi istotne naruszenie art. 25 ust. 4 u.s.g.

Istotnie narusza prawo także §1 pkt 14 w zakresie w jakim wyposaża Przewodniczącego Rady Miejskiej w uprawnienie do prostowania oczywistych omyłek w dokumentach uchwalonych przez Radę. Tymczasem zgodnie z art. 19 ust. 2 u.s.g. zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie

pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Zatem nie można na przewodniczącego rady nałożyć innych obowiązków. W ocenie organu nadzoru prostowanie oczywistych omyłek w dokumentach uchwalonych przez radę w tym uchwał rady, nie stanowi czynności organizacji pracy rady czy prowadzenia jej obrad, w takim przypadku mamy do czynienia z istotnym naruszeniem art. 19 ust. 2 u.s.g. Jednocześnie organ nadzoru instruuje, że jeżeli w żadnym przepisie prawa powszechnie obowiązującego nie przewidziano wprost instytucji sprostowania oczywistych omyłek w uchwałach rady po ich podjęciu a przed ich publikacją, to jedyną prawnie dopuszczalną formą usunięcia błędów w uchwale rady gminy, nawet tych które wydają się być oczywiste np. pisarskich, jest zmiana takiego aktu (tak też WSA w Krakowie w wyroku z 30 września 2010 r., sygn. akt II SA/Kr 901/10).

Istotnie narusza prawo także §1 pkt 32 uchwały w zakresie w jakim reguluje zagadnienie wyłączenia radnego od pracy w Komisji Rady Miejskiej. Mianowicie Rada ustaliła przesłankę będącą podstawą do wyłączeniu radnego w pracach Komisji. Otóż w tym zakresie obowiązuje art. 25a u.s.g., zgodnie z którym Radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Tak więc prawodawca nie przewidział wyłączeni radnych z udziału w pracach komisji, lecz od udziału w głosowaniu, co zmierza w zasadzie do osiągnięcia tego samego skutku, tj. zapobiegnięcia sytuacjom wykorzystywania mandatu przedstawicielskiego do zaspokajania partykularnych interesów osób wykonujących mandat, w tym przypadku przy okazji udziału w pracach Komisji Rady. Przesłankę wyłączenia radnych z głosowania w Komisji nie stanowi - jak chce tego Rada Miejska - podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność, lecz interes prawny w głosowaniu na nad danym zagadnieniem będącym przedmiotem zainteresowania Komisji Rady. Jednocześnie organ nadzoru instruuje, że pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony, tak więc radny nie może brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby. Należy także mieć na uwadze, że radny podlega wyłączeniu z mocy ustawy, bez wydawania w tym zakresie decyzji przez członków Komisji czy Rady Miejskiej.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli LUW

Paweł Witt